

श्री विष्णु सहस्रनाम स्तोत्रम् ॥

अथ ध्यानम्

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्व विघ्नोपशान्तये ॥

यस्य द्विरदवक्राद्याः पारिषद्याः परः शतम् ।
विघ्नं निघ्नन्ति सततं विष्वक्सेनं तमाश्रये ॥

व्यासं वसिष्ठनप्तारं शक्तेः पौत्रमकल्मषम् ।
पराशरात्मनं वन्दे शुकतातं तपोनिधिम् ॥

व्यासाय विष्णुऋषाय व्यासऋषाय विष्णवे ।
नमो वै ब्रह्मनिधये वासिष्ठाय नमो नमः ॥

अविकाराय शुद्धाय नित्याय परमात्मने ।
सदैकं ऋषयः ऋषाय विष्णवे सर्वविष्णवे ॥

यस्य स्मरणमात्रेण जन्मसंसार बन्धनात् ।
विमुच्यते नमस्तस्मै विष्णवे प्रभवविष्णवे ॥

ॐ नमो विष्णवे प्रभवविष्णवे

श्री वैशम्पायन उवाच

श्रुत्वा धर्मान् अशेषेण पावनानि च सर्वषः ।
युधिष्ठिरः शान्तनवं पुनरेव अभ्यभाषतः ॥

युधिष्ठिर उवाच

किमेकं दैवतं लोके किं वाप्येकं परायणम् ।
स्तुवन्तः कं कं अर्थन्तः प्राप्नुयुर्मानवाः शुभम् ॥

ओ धर्मः सर्वधर्माणां भवतः परमो मतः ।
किं नृपन्मुच्यते नृन्तुर्जन्म सम्सारबन्धनात् ॥

श्री भीष्म उवाच

नृगत्प्रभुम् देवदेवं अनन्तं पुरुषोत्तमम् ।
स्तुवन्नाम सहस्रेण पुरुषः सततोत्थितः ॥

तमेव चार्थयज्ञित्यम् भक्त्या पुरुषं अव्ययम् ।
ध्यायन् स्तुवन्न नमस्यञ्च यजमानस्तमेव च ॥

अनादिनिधनं विष्णुं सर्वलोक महेश्वरम् ।
लोकाध्यक्षं स्तुवन्नित्यं सर्वं दुःखातिगोभवेत् ॥

ब्रह्मण्यं सर्वधर्मज्ञं लोकानां कीर्तिवर्धनम् ।
लोकनाथं महद्भूतं सर्वभूत भवोद्भवम् ॥

अथ मे सर्वधर्माणां धर्मोत्तमो मतः ।
यद्भक्त्या पुण्डरीकाक्षं स्तवैरर्थे नर सदा ॥

परमं यो महःतेजः परमं यो महःतपः ।
परमं यो महद्ब्रह्म परमं यः परायणम् ॥

पवित्राणां पवित्रम् यो मन्गलानाम् च मन्गलम् ।
दैवतं देवतानां च भूतानां योऽव्ययः पिता ॥

यतः सर्वाणि भूतानि भवन्त्यादि युगागमे ।
यस्मिंश्च प्रलयं यान्ति पुनरेव युगक्षये ॥

तस्य लोक प्रधानस्य जगन्नाथस्य भूपते ।
विष्णोर्नाम सहस्रं मे श्रुणु पापभयापहम ॥

यानि नामानि गौणानि विख्यातानि महात्मनः ।
ऋषिभिः परिगीतानि तानि वक्ष्यामि भूतये ॥

ऋषिर्नाम्नाम सहस्रस्य वेदव्यासो महा मुनिः ।
छन्दोऽनुष्टुप तथा देवो भगवान् देवकीसुतः ॥

अमृतांशूद्धवो बीजं शक्तिर्देवकि नन्दनः ।
त्रिसामा हृदयं तस्य शान्त्यर्घे विनियुज्यते ॥

विष्णुं विष्णुं महाविष्णुम प्रभविष्णुम महेश्वरम ।
अनेकरूप दैत्यान्तं नमामि पुरुषोत्तमं ॥

अस्य श्री विष्णोर्दिव्य सहस्रनाम स्तोत्र महामन्त्रस्य

श्री वेदव्यासो भगवान् ऋषिः

अनुष्टुप छन्दः

श्री महा विष्णुः परमात्मा श्रीमन्नारायणो देवता

अमृतांशूद्धवो भानुरिति बीजम्

देवकी नन्दनः स्रष्टेति शक्तिः

उद्धवः क्षोभणो देव इति परमो मन्त्रः

शन्भभृन्नन्डी यकीति डीलकम

शाङ्गर्धन्वा गदाधर ँत्यस्त्रम

रथाङ्गपाणिरक्षोन्व्य ँति नेत्रम

त्रिसामा सामगः सामेति डवयम

आनन्दं परब्रम्हेति योनिः

ऋतुः सुदर्शनः डाल ँति दिग्बन्धः

श्री विश्वरूप ँति ध्यानम

श्री महाविष्णु प्रीत्यर्थे सहस्रनाम ञ्पे विनियोगः

ध्यानम

क्षीरोदन्वत्प्रदेशे शुचिमणि विलसत सैक्यतेर्भौक्तिकानां

मालालङ्कृतासनस्थः रङ्गटिकमणि निभैर्भौक्तिकैर्मण्डिताङ्गः ।

शुभ्रैरुभ्रैरुपरि विरचितैर्मुक्तपीयूष वर्षैः

आनन्दी नः पुनियादरिनलिनगदा शङ्खपाणिर्मुकुन्दः ॥

भूः पादौ यस्य नाभिर्वियदसुरनिलश्चन्द्र सूर्यौ च नेत्रे ।

कर्णा वाशाः शिरो धौर्भुजमपि दहनो यस्य वास्तेयमब्धिः ।

अन्तःस्थं यस्य विश्वं सुर नर भग गोभोगि गन्धर्व दैत्येः ।

चित्रं रंभ्यते तम त्रिभुवन वपुषं विष्णुमीशं नमामि ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं ।
विश्वाधारं गगन सद्दृशं मेघवर्णं शुभाङ्गं ॥

लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिहृद्यानगम्यं ।
वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथं ॥

मेघश्यामं पीतकौशेयवासं श्री वत्साङ्कं कौस्तुभोद्भासिताङ्गं ।
पुण्योपेतं पुण्डरीकायताक्षं विष्णुं वन्दे सर्वलोकैक नाथम ॥

नमः समस्त भूतानाम आदि भूताय भूभृते ।
अनेक रूप रूपाय विष्णवे प्रभ विष्णवे ॥

सशङ्खचक्रं सकिरीट कुण्डलं सपीत वस्त्रं सरसीरुहेक्षणं ।
सहार वक्षस्थल शोभि कौस्तुभं नमामि विष्णुं शिरसा चतुर्भुजमा ॥

छायायां पारिजातस्य हेम सिंहासनोपरि
आसीनं अम्बुदः श्यामं आयताक्षं अलङ्कृतं

चन्द्राननं चतुर्बाहुं श्रीवत्साङ्कित वक्षसं
रुक्मिणी सत्यभामाभ्यां सहितं कृष्णमाश्रये

ॐ

विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्य भवत्प्रभुः ।
भूत कृद्भूत भृद्भावो भूतात्मा भूत भावनः॥ 1

पूतात्मा परमात्मा य मुक्तानां परमा गतिः ।
अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोत्क्षर एव या ॥ 2

योगो योगविदां नेता प्रधान पुरुषेश्वरः ।
नारसिंहवपुः श्रीमान् केशवः पुरुषोत्तमः ॥ 3

सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः ।
संभवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः ॥ 4

स्वयंभूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः ।
अनादि निधनो धाता विधाता धातुरत्तमः ॥ 5

अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः ।
विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः ॥ 6

अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः ।
प्रभूतस्त्रिककुब्धामपवित्रं मङ्गलं परम ॥ 7

ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः ।
हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः ॥ 8

ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः ।
अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान् ॥ 9

सुरेशः शरणां शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः ।
अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः ॥ 10

अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः ।
वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिःसृतः ॥ 11

वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्माऽसम्मितः समः ।
अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः ॥ 12

રુદ્રો બહુશિરા બભ્રુવિશ્વયોનિઃ શુચિશ્રવાઃ ।
અમૃતઃ શાશ્વતઃ સ્થાણુર્વરારોહો મહાતપાઃ ॥ 13

સર્વગઃ સર્વવિદ્વાનુઃ વિશ્વકસેનો જનાર્દનઃ ।
વેદો વેદવિદવ્યઙ્ગો વેદાઙ્ગો વેદવિત કવિઃ ॥ 14

લોકાધ્યક્ષઃ સુરાધ્યક્ષો ધર્માધ્યક્ષઃ કૃતાકૃતઃ ।
ચતુરાત્મા ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્દંષ્ટ્રશ્ચતુર્ભુજઃ ॥ 15

બ્રાજિષ્ણુર્ભોજનં ભોકતા સહિષ્ણુર્જગદાદિજઃ ।
અનઘો વિજયો જેતા વિશ્વયોનિઃ પુનર્વસુઃ ॥ 16

ઉપેન્દ્રો વામનઃ પ્રાંશુરમોઘઃ શુચિર્જિતઃ ।
અતીન્દ્રઃ સન્ગ્રહઃ સર્ગો ધૃતાત્મા નિચમો યમઃ ॥ 17

વેદ્યો વૈદ્યઃ સદા યોગી વીરહા માધવો મધુઃ ।
અતીન્દ્રિયો મહામાયો મહોત્સાહો મહાબલઃ ॥ 18

મહાબુદ્ધિર્મહાવીર્યો મહાશક્તિર્મહાદ્યુતિઃ ।
અનિર્દેશ્યવપુઃ શ્રીમાન અમેયાત્મા મહાદ્રિઘૃક ॥ 19

મહેષ્વાસો મહીભર્તા શ્રીનિવાસઃ સતાં ગતિઃ ।
અનિરુદ્ધઃ સુરાનન્દો ગોવિન્દો ગોવિદાં પતિઃ ॥ 20

મરીચિર્દમનો હંસઃ સુપર્ણો ભુજગોત્તમઃ ।
હિરણ્યનાભઃ સુતપાઃ પદ્મનાભઃ પ્રજાપતિઃ ॥ 21

અમૃત્યુઃ સર્વદૃક સિંહઃ સન્ધાતા સન્ધિમાન સ્થિરઃ ।
અજો દુર્મર્ષણઃ શાસ્તા વિશ્રુતાત્મા સુરારિહ ॥ 22

गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्य पराङ्मः ।
निमिषोऽनिमिषः स्रग्वी वाचस्पति रुदारधीः ॥ 23

अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान न्यायो नेता समीरणः ।
सहस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात ॥ 24

आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः सम्प्रमर्दनः ।
अहः संवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः ॥ 25

सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्व धृग्विश्व भुग्विभुः ।
सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्बहुर्नारायणो नरः ॥ 26

असन्ध्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्ट शिष्ट कृच्छुचिः
सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धि साधनः ॥ 27

वृषाही वृषभो विषुर्वृषपर्वा वृषोदरः ।
वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः ॥ 28

सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेन्द्रो वसुधो वसुः ।
नैकज्ञो बृहद्रूपः शिपिविष्टः प्रकाशनः ॥ 29

ओजस्तेजो धृतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः ।
ऋद्धः स्पष्टाक्षरो मन्त्रश्चन्द्रांशुर्भास्करधृतिः ॥ 30

अमृतांशूद्धवो भानुः शशबिन्दुः सुरेश्वरः ।
औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्म पराङ्मः ॥ 31

भूतभव्य भवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः ।
कामहा काम कृत्कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः ॥ 32

युगादि कृद्युगावर्तो नैकमायो महाशनः ।
अदृश्यो व्यक्तत्रपश्च सहस्रविदनन्तजित ॥ 33

ईषोटविशिष्ट शिष्टेष्टः शिभाइती नहुषो वृषः ।
क्रोधहा क्रोधकृत्कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः ॥ 34

अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः ।
अपांनिधिरधिष्ठानम अप्रमत्तः प्रतिष्ठितः ॥ 35

स्कन्दः स्कन्दधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः ।
वासुदेवो बृहद्भानुः आदिदेवः पुरन्दरः ॥ 36

अशोकः स्तारणः स्तारः शूरः शौरिर्जनेश्वरः ।
अनुकूलः शतावर्तः पद्मी पद्मनिभेक्षणः ॥ 37

पद्मनाभोटरविन्दाक्षः पद्मगर्भ शरीरभृत ।
महर्षिर ऋद्धो वृद्धात्मा महाक्षो गरुडध्वजः ॥ 38

अतुलः शरभो लीमः समयज्ञो हविर्हरिः ।
सर्व लक्षण लक्षणयो लक्ष्मीवान समितिञ्जयः ॥ 39

विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दामोदर सहः ।
महीधरो महाभागो वेगवानमिताशनः ॥ 40

उद्धवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः ।
करुणं कारुणं कर्ता विकर्ता गहनो गुहः ॥ 41

व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदो ध्रुवः ।
परर्द्धिः परम स्पष्ट स्तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः ॥ 42

रामो विरामो विरजो मार्गो नेयो नयोऽनयः ।
वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्म विदुत्तमः ॥ 43

वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्राणवः पृथुः ।
हिरण्यगर्भ शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षयः ॥ 44

ऋतुः सुदर्शनः डालः परमेष्ठी परिग्रहः ।
उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रामो विश्वदक्षिणः ॥ 45

विस्तारः स्थावरस्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम् ।
अर्थोऽनर्थो महाकेशो महाभोगो महाधनः ॥ 46

अनिर्विण्णः स्थविष्ठो भूः धर्मयूपो महामणः ।
नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री क्षमः क्षामः समीहनः ॥ 47

यज्ञ ईज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्रं सतां गतिः ।
सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम् ॥ 48

सुप्रतः सुमुणः सूक्ष्मः सुघोषः सुभदः सुहृत् ।
मनोहरो जितक्रोधो वीरबाहुर्विदारणः ॥ 49

स्वापनः स्ववशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत् ।
वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः ॥ 50

धर्मगुणधर्मकृद्धर्मी सदसत्क्षरमक्षरम् ।
अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कृतलक्षणः ॥ 51

गलस्तिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः ।
आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गुरुरः ॥ 52

ઉત્તરો ગોપતિર્ગોપ્તા જ્ઞાનગમ્યઃ પુરાતનઃ ।
શરીર ભૂત ભૃદ્લોકતા કપીન્દ્રો ભૂરિદક્ષિણઃ ॥ 53

સોમપોટમૃતપઃ સોમઃ પુરુજિત્પુરુસત્તમઃ ।
વિનયો જયઃ સત્યસન્ધો દાશાર્હઃ સાત્વતાંપતિઃ ॥ 54

જીવો વિનયિતાસાક્ષી મુકુન્દોટમિત વિક્રમઃ ।
અમ્બોનિધિરનન્તાત્મા મહોદધિશયોટન્તકઃ ॥ 55

અજો મહાર્હઃ સ્વાભાવ્યો જિતામિત્રઃ પ્રમોદનઃ ।
આનન્દો નન્દનો નન્દઃ સત્યધર્મા ત્રિવિક્રમઃ ॥ 56

મહર્ષિઃ કપિલાચાર્યઃ કૃતજ્ઞો મેદિનીપતિઃ ।
ત્રિપદસ્ત્રિદશાધ્યક્ષો મહાશૃંગઃ કૃતાન્તકૃત ॥ 57

મહાવરાહો ગોવિન્દઃ સુષેણઃ કનકાન્ગદી ।
ગુહ્યો ગભીરો ગહનો ગુપ્તશ્ચક્ર ગદાધરઃ ॥ 58

વેધાઃ સ્વાન્ગોટજિતઃ કૃષ્ણો દૃઢ સંકર્ષણોચ્યુતઃ ।
વરાણો વારાણો વૃક્ષઃ પુષ્કરાક્ષો મહામનાઃ ॥ 59

ભગવાન ભગહાટટનન્દી વનમાલી હલાયુધઃ ।
આદિત્યો જ્યોતિરાદિત્યઃ સહિષ્ણુર્ગતિસત્તમઃ ॥ 60

સુધન્વા ખણ્ડપરશુર્દારણો દ્રવિણપ્રદઃ ।
દિવઃસ્પૃક સર્વદૃગ્વ્યાસો વાચસ્પતિરયોનિજઃ ॥ 61

ત્રિસામા સામગઃ સામઃ નિર્વાણં ભેષજં ભિષક ।
સન્યાસકૃચ્છમઃ શાન્તો નિષ્ઠા શાન્તિઃ પરાચણમ ॥ 62

શુભાઙ્ગઃ શાન્તિઃ સ્ખટા કુમુદઃ કુવલેશયઃ ।
ગોહિતો ગોપતિર્ગોપ્તા વૃષભાક્ષો વૃષપ્રિયઃ ॥ 63

અનિવર્તી નિવૃત્તાત્મા સંક્ષેપ્તા ક્ષેમકૃચ્છિવઃ ।
શ્રીવત્સવક્ષાઃ શ્રીવાસઃ શ્રીપતિઃ શ્રીમતાંવરઃ ॥ 64

શ્રીદઃ શ્રીશઃ શ્રીનિવાસઃ શ્રીનિધિઃ શ્રીવિભાવનઃ ।
શ્રીધરઃ શ્રીકરઃ શ્રેયઃ શ્રીમાન લોકત્રયાશ્રયઃ ॥ 65

સ્વક્ષઃ સ્વઙ્ગઃ શતાનન્દો નન્દિર્ઙ્યોતિર્ગણેશ્વરઃ ।
વિજિતાત્મા વિધેયાત્મા સત્કીર્તિશ્ચિહ્ન સંશયઃ ॥ 66

ઉદીર્ણ સર્વતશ્ચક્ષુઃ અનીશઃ શાશ્વતસ્થિરઃ ।
ભૂશયો ભૂશણો ભૂતિર્વિશોકઃ શોકનાશનઃ ॥ 67

અર્ચિષ્માનર્ચિતઃ કુમ્ભો વિશુદ્ધાત્મા વિશોધનઃ ।
અનિરુદ્ધોટપ્રતિરથઃ પ્રધુમ્નોટમિતવિક્રમઃ ॥ 68

કાલનેમિનિહા વીરઃ શૌરિઃ શૂર જનેશ્વરઃ ।
ત્રિલોકાત્મા ત્રિલોકેશઃ કેશવઃ કેશિહા હરિઃ ॥ 69

કામદેવઃ કામપાલઃ કામી કાન્તઃ કૃતાગમઃ ।
અનિર્દેશ્યવપુઃ વિષ્ણુઃ વીરોટનન્તો ધનંજયઃ ॥ 70

બ્રહ્મણ્યો બ્રહ્મકૃદ બ્રહ્મા બ્રહ્મ બ્રહ્મવિવર્ધનઃ ।
બ્રહ્મવિદ બ્રાહ્મણો બ્રહ્મી બ્રહ્મજ્ઞો બ્રાહ્મણપ્રિયઃ ॥ 71

મહાક્રમો મહાકર્મા મહાતેજ મહોરગઃ ।
મહાક્રતુર્મહાયજ્ઞવા મહાયજ્ઞો મહાહવિઃ ॥ 72

स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः ।
पूर्णाः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः ॥ 73

मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः ।
वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः ॥ 74

सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूति सत्परायणः ।
शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः ॥ 75

भूतावासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोदनलः ।
दर्पहाः दर्पदो दृप्तो दुर्धरोत्थापराजितः ॥ 76

विश्वमूर्तिर्महामूर्तिः दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान ।
अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः ॥ 77

अेको नैकः सवः कः किं यत्तत पदमनुत्तमम ।
लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः ॥ 78

सुवर्णं वर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्द्रनाङ्गदी ।
वीरहा विषमः शून्यो द्विताशीरयलश्चलः ॥ 79

अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक् ।
सुमेधा मेधो धन्य सत्यमेधा धराधरः ॥ 80

तेजोवृषो धृतिधरः सर्वशस्त्रभृतां वरः ।
प्रग्रहो निग्रहो व्यग्रो नैकशृङ्गो गदाग्रजः ॥ 81

यतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्चतुर्गतिः ।
यतुरात्मा यतुर्भावश्चतुर्वेद विदेकपात ॥ 82

समावर्तो निवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः ।
दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिह ॥ 83

शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तु स्तन्तुवर्धनः ।
ईन्द्रकर्मा महाकर्मा कृतकर्मा कृतागमः ॥ 84

उद्धवः सुन्दरः सुन्दो रत्ननाभः सुलोचनः ।
अर्को वाजसनः शृङ्गी जयन्तः सर्वविजययी ॥ 85

सुवर्णं बिन्दुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः ।
महाहृदो महागर्तो महाभूतो महानिधिः ॥ 86

कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः पावनोत्तिलः ।
अमृतांशोत्तमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतोमुजः ॥ 87

सुलभः सुप्रतः सिद्धः शत्रुविजयतापनः ।
न्यग्रोधोत्तुम्भरोत्तुत्थः याज्ञूरान्ध्र निषूदनः ॥ 88

सहस्रार्चि सप्तविहः सप्तैधाः सप्तवाहनः ।
अमूर्तिरनघो चिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः ॥ 89

आशुर्ब्रुहत्कृशः स्थूलो गुणभृष्टिर्गुणोमहान् ।
अधृतः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्धनः ॥ 90

भारभृत कथितो योगी योगीशः सर्वकामदः ।
आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः ॥ 91

धनुर्धरो धनुर्वेदो दण्डो दमयिता दमः ।
अपराजितः सर्वसहो नियन्तात्तनियमोत्तमः ॥ 92

सत्ववान् सात्विकः सत्यः सत्यधर्म परायणः ।
अभिप्रायः प्रियार्होर्हः प्रियकृत प्रीतिवर्धनः ॥ 93

विहायसगतिर्भ्योतिः सुरचिर्हुतभुग्विभुः ।
रविर्विरोचनः सूर्यः सविता रविलोचनः ॥ 94

अनन्तो हुतभुग्लोक्ता सुभदो नैकभोटग्रजः ।
अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः ॥ 95

सनात्सनातनतमः कपिलः कपिरव्ययः ।
स्वस्तिदः स्वस्तिकृत्स्वस्ति स्वस्तिभुक्स्वस्ति दक्षिणः ॥ 96

अरौद्रः कुण्डली यज्ञी विक्रम्यूर्जित शासनः ।
शब्दातिगः शब्दसहः शिशिर शर्वरीकरः ॥ 97

अकूरः पेशलो दक्षो दक्षिणः क्षमिणांवरः ।
विद्वत्तमो वीतभयः पुण्यश्रवण कीर्तनः ॥ 98

उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुःस्वप्ननाशनः ।
वीरहा रक्षणः सन्तो ज्वनः पर्यवस्थितः ॥ 99

अनन्त इपोटनन्त श्रीर्जितमन्युर्भयापहः ।
चतुरश्रो गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः ॥ 100

अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सुवीरो रुचिरान्गदह ।
जनो जनजन्मादिर्भीमो भीमपराक्रमः ॥ 101

आधार निलयोदधाता पुष्पहासः प्रजगरः ।
उर्ध्वगः सत्पथाचारः प्राणदः प्राणवः पणः ॥ 102

प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृत्प्राणञ्जनः ।
तत्त्वं तत्त्वविदे क्वात्मा जन्ममृत्युजरातिगः ॥ 103

भूर्भुवः स्वस्तशस्तारः सविता प्रपितामहः ।
यज्ञो यज्ञपतिर्यज्ञवा यज्ञाङ्गो यज्ञवाहनः ॥ 104

यज्ञभृद् यज्ञकृद् यज्ञी यज्ञभुग् यज्ञसाधनः ।
यज्ञान्तकृद् यज्ञगुह्यमन्नमन्नाद् अेव च ॥ 105

आत्मयोनिः स्वयंजतो वैभान सामगायनः ।
देवकीनन्दनः स्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः ॥ 106

शङ्खभ्रुन्नन्दकी यकी शाङ्गर्धन्वा गदाधरः ।
रथाङ्गपाणिरक्षोभ्यः सर्व प्रहरणायुधः ॥ 107

सर्व प्रहरणायुध ॐ नमः ॥ १०७

वनमाली गदी शाङ्गी शङ्खी यकी च नन्दकी ।
श्रीमान नारायणो विष्णुर्वासुदेवोत्तमः ॥ 108

श्री वासुदेवोत्तमः ॐ नमो ॥ १०८

ॐ नमो ॥ १०९

य ॐ श्रुत्यान्नित्यं यश्चापि परिधीर्तयेत् ।
नाशुभं प्राप्नुयात्किञ्चित्सोऽत्रमुत्रेह च मानवः ॥ 2

वेदान्तगो ब्राह्मणः स्यात्क्षत्रियो विजयी भवेत् ।
वैश्यो धनसमृद्धः स्याच्छूद्रः सुभमवाप्नुयात् ॥ 3

धर्माधी प्राप्नुयाद्धर्मम अर्थार्थी चार्थमाप्नुयात् ।
क्षमानवाप्नुयात्क्षामी प्रजार्थी चाप्नुयात्प्रजाम ॥ 4

भक्तिमान यः सद्योत्थाय शुचि स्तद्धत मानसः ।
सहस्रं वासुदेवस्य नाम्नामेतत्प्रकीर्तयेत् ॥ 5

यशः प्राप्नोति विपुलं ज्ञाति प्राधान्य मेवच ।
अचलां श्रियमाप्नोति श्रेयः प्राप्नोत्यनुत्तमम् ॥ 6

न भयं क्वचिदाप्नोति वीर्यं तेजश्च विन्दति ।
भवत्यरोगो धृतिमान् बलरूपगुणान्वितः ॥ 7

रोगार्तो मुच्यते रोगात् बद्धो मुच्येत बन्धनात् ।
भयान्मुच्येत भीतस्तु मुच्येतापन्न आपदः ॥ 8

दुर्गाण्यतितरत्याशु पुरुषः पुरुषोत्तमम् ।
स्तुवन्नामसहस्रेण नित्यं भक्तिसमन्वितः ॥ 9

वासुदेवाश्रयो मर्त्यो वासुदेव परायणः ।
सर्वपाप विशुद्धात्मा याति ब्रह्म सनातनम् ॥ 10

न वासुदेव भक्तानाम् अशुभं विधते क्वचित् ।
जन्म मृत्यु जरा व्याधि भयं नैवोपजायते ॥ 11

ईमं स्तवमधीयानः श्रद्धाभक्ति समन्वितः ।
युज्येतात्म सुभक्षान्तिः श्रीधृति स्मृति कीर्तिभिः ॥ 12

न क्रोधो न च मात्सर्यं न लोभो नाशुभामतिः ।
भवन्ति कृत पुण्यानां भक्तानां पुरुषोत्तमे ॥ 13

धौः सचन्द्रार्कं नक्षत्राणि दिशो भूर्महोदधिः ।
वासुदेवस्य वीर्येण विधृतानि महात्मनः ॥ 14

ससुरासुर गन्धर्वं सचक्षोरगराक्षसम्
जगद्धशे वर्ततेहं कृष्णस्य सचराचरं ॥ 15

ईन्द्रियाणि मनो बुद्धिः सत्त्वं तेजो बलं धृतिः ।
वासुदेवात्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञं एव य ॥ 16

सर्वागमानामाचारः प्रथमं परिकल्पते ।
आचारप्रभवो धर्मो धर्मस्य प्रभुरच्युतः ॥ 17

ऋषयः पितरो देवा महाभूतानि धातवः ।
जङ्गमा-जङ्गमं येहं जगन्नारायणोद्धवम् ॥ 18

योगो ज्ञानं तथा सांख्यं विद्याः शिल्पादि कर्म य ।
वेदाः शास्त्राणि विज्ञानं अतत सर्वं जनार्दनात् ॥ 19

अको विष्णुर्महद्भूतं पृथग्भूतान्यनेकशः ।
त्रील्लोकान्याप्य भूतात्मा बुद्ध्वा विश्वभुव्ययः ॥ 20

ईमं सत्त्वं भगवतो विष्णोर्व्यासेन कीर्तिमम् ।
पठेद्य ईच्छेत्पुरुषः श्रेयः प्राप्तुं सुभानि य ॥ 21

विश्वेश्वरमहं देवं जगतः प्रभुमव्ययम् ।
भजन्ति ये पुष्कराक्षं न ते यान्ति पराभवम् ॥ 22

न ते यान्ति पराभवम् ॐ नम ईति ।

अर्चुन उवाच

પદ્મપત્ર વિશાલાક્ષ પદ્મનાભ સુરોત્તમ ।
ભક્તાનામનુરક્તાનાં ત્રાતા ભવ જનાર્દન ॥ 23

શ્રી ભગવાન ઉવાચ
યો માં નામ સહસ્રેણ સ્તોતુમિચ્છતિ પાણ્ડવ ।
સોહટમેકેન શ્લોકેન સ્તુત એવ ન સંશયઃ ॥ 24

સ્તુત એવ ન સંશય ઐ નમ ઈતિ

વ્યાસ ઉવાચ
વાસનાદ્વાસુદેવસ્ય વાસિતં ભુવનત્રયમ ।
સર્વભૂતનિવાસોઽસિ વાસુદેવ નમોઽસ્તુતે ॥ 25

વાસુદેવ નમોસ્તુત ઐ નમ ઈતિ

પાર્વત્યુવાચ
કેનોપાયેન લઘુના વિષ્ણોર્નામ સહસ્રકમ ।
પઠ્યતે પણ્ડિતૈર્નિત્યં શ્રોતુમિચ્છામ્યહં પ્રભો ॥ 26

ઈષ્વર ઉવાચ
શ્રી રામ રામ રામેતિ રમે રામે મનોરમે
સહસ્ર નામ તત્તુલ્યં રામ નામ વરાનને ॥ 27

રામ નામ વરાનન ઐ નમ ઈતિ

બ્રહ્મ ઉવાચ
નમોઽસ્ત્વનન્તાય સહસ્રમૂર્તયે
સહસ્રપાદા ક્ષિશિરોરુબાહુવે ।
સહસ્રનામને પુરુષાય શાશ્વતે
સહસ્રકોટી યુગધારિણે નમઃ ॥ 28

सहस्रकोटी युगधारिणे नमः ॐ नम ईति

सञ्जय उवाच

यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः ।
तत्र श्रीविजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥ 29

श्री भगवान् उवाच

अनन्याश्चिन्तयन्तो मां ये जनाः पर्युपासते ।
तेषां नित्याभियुक्तानां योगक्षेमं वहाम्यहम् ॥ 30

परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्टताम ।
धर्म संस्थापनार्थाय संभवामि युगे युगे ॥ 31

आर्ताः विषण्णाः शिथिलाश्चभीताः
दोरेषु च व्याधिषु वर्तमानाः ।
संकीर्त्य नारायण शब्दं मात्रं
विमुक्तदुःखाः सुभिनो भवन्तु ॥ 32

ज्ञानेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा
बुद्ध्यात्मनावा प्रकृते स्वभावात् ।
करोमि यद्यत् सकलं परस्मै
नारायणायैति समर्पयामि ॥
यदक्षर पदब्रह्मं मात्राहीनं च यद्भवेत्
तत्सर्वं क्षम्यतां देवा नारायण नमोऽस्तु ते

॥ ईति श्री महाभारते शत सहस्रिकायां संहितायां वैयासिक्यां अनुशासनिकपर्वणि मोक्षधर्म
लील्य युधिष्ठिर संवादे श्री विष्णु सहस्रनाम स्तोत्रं संपूर्णम् ॥